

یادداشت

همکاری نظامیان سابق علیه روحانی

داود حشمتی؛ ۱۹ شهریور سال ۱۳۹۲ و درحالی‌که فقط چند روز از تحلیل حسن روحانی گذشته بود، او به علی شمخانی را به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی جایگزین سعید جلیلی کرد. انتصابی تا این اندازه زود هنگام که بعدها در دوره رئیسی تداوم نداشت. تغییر شمخانی چیزی نبود که به‌راحتی امکان انجامش وجود داشته باشد؛ حتی برای رئیسی. بعدها محمود واعظی، رئیس دفتر و فرد نزدیک به حسن روحانی، گفته بود که او البته انتخاب اول حسن روحانی نبود.
باین‌حال شمخانی حتی بعد از رفتن حسن روحانی در قدرت ماند تا اواخر سال ۱۴۰۱ که با فشار جریان تندرو اصولگرایی که این روزها به پاچوش‌ها معروف هستند، کنار برود. ماجرا تا آنجا پیش رفت که او شاهد افشاکری علیه شرکت‌های فروش نفت فرزندان شمخانی و حتی اعدام علیرضا اکبری بودیم؛ کسی که گفته شد در دوران مسئولیت او در وزارت دفاع با شمخانی همکاری داشت.
حالا شمخانی دوباره بازگشته تا خط سیاسی خود را در نقطه‌های تعریف کند که حد فاصل دیگر سیاست‌ورزان است. نقطه‌ای در سیاست که حتی در میانه بودن هم در نزدیکی حسن روحانی قرار ندارد. او در جایی ایستاده درست در کنار دست محمدباقر قالیباف. هر دو آنها نیز از کسانی بودند که در زمان تصویب برجام تلاش کردند خودشان را به آن متصل کنند و بعدها بر سر احیانکردن آن نقش آفرینی داشتند. شمخانی در مصاحبه اخیر با تکیه بر قانون راهبردی مجلس که حسن روحانی آن را مانع اصلی احیای برجام می‌داند، مشخص می‌کند که در سیاست قصد دارد در کنار کسی همچون قالیباف بایستد. اظهارات او همچنین این تحلیل را به وجود می‌آورد که فرماندهان سابق جنگ از جنس محمدباقر قالیباف و شمخانی، در آخر دوره حسن روحانی برنامه‌ای برای بازگشت به قدرت داشتند که ظاهرا هر دو به ناکامی انجامید. قالیباف درحالی‌که شایعه شده بود بوسترهای انتخاباتی خودش را هم چاپ کرده، با حضور ابراهیم رئیسی در انتخابات، در ناامیدی و یاس وارد انتخابات نشد و پروژه حذف ظریف از انتخابات سال ۱۴۰۰ از همان قانون اقدام راهبردی کلید خورده بود، به ناکامی انجامید.

هم‌گرایی قالیباف و شمخانی در پرونده هسته‌ای

پیش‌تر یک بار جواد ظریف گفته بود که قانون اقدام راهبردی کار آتنباهی بود که فکر می‌کردند قرار است من در انتخابات شرکت کنم، اما خودشان هم نصیبی نبردند. کنایه ظریف مشخصا به قالیباف بود. بنابراین این می‌توان گفت پروژه حذف ظریف از همان زمان کلید خورده بود؛ چراکه با آمدن باین، احتمال احیای برجام قوت گرفت. آتپها به دانستنند با احیای برجام هرکسی که به دولت روحانی منتسب باشد، با اقبال مردم مواجه می‌شود. از همین رو این قانون در حد فاصل رأی آوردن باین‌تا نشستن او بر کرسی ریاست‌جمهوری کاخ سفید، در مجلس تصویب شد. اما حالا اظهارات قالیباف و شمخانی نشان می‌دهد دو طرف در یک همکاری مشترک در این زمینه به سر می‌برند. فاز دوم حمله هم با انتشار فایل صوتی مصاحبه ظریف و سعید لیلاز کلید خورد تا آخر آبر باشد به حذف ظریف در انتخابات سال ۱۴۰۰.

نکاهی به اظهارات قالیباف در گذشته هم نشان می‌دهد که او از همکاری با شمخانی ذیل عنوان شورای عالی امنیت ملی سخن گفته بود: «می‌گویند دولت باید مجری سیاست‌های رهبر معظم انقلاب در سیاست خارجی باشد، اما قانونی را که مورد تاکید ایشان است و به درخواست شعام همان دولت تصویب شده، قبول ندارند» (خرداد ۱۴۰۳). شمخانی هم بر این وضعیت اصرار دارد و با حمایت از اقدامی که قالیباف هم می‌گوید قصد داشتند تصویب می‌شد، در قبال خیال خروج ترامپ از برجام بکند. او با طرح این پرسش که «راه مقابله و خروج از برجام این است؟» ادامه می‌دهد: «امروز یکی از دلایل وجود دستاورد هسته‌ای فنی ایران آن قانون است. آن قانون خواست که این کارها را انجام دهید. طرف ایرانی اصلا اعتقاد به عکس‌العمل نداشت. برخی می‌گویند ما ۶۰ درصد ساختیم در صورتی که به این ترتیب نیست. ۶۰ درصد را قانون راهبردی ساخت، دیگران تصمیم گرفتند، ساختند». قالیباف هم در جریان انتخابات قریب به مضمون همین حرف‌ها را گفته و تاکید می‌کرد: «به خاطر بیابوردی زمانی که ترامپ برجام را پاره کرد، دولت وقت چه کرد». شمخانی همچنین مسئولیت وضع موجود در پرونده هسته‌ای و وضعیت اقتصادی را هم به نوعی پذیرفته و گفته است: «چیزی که اروپایی‌ها می‌گویند سانت‌ریفیوژ بیشتره راه‌اندازی نکنید، سطح غنی‌سازی را کاهش دهید و سطح انباشت را پایین بیابورد. اینها ناشی از اقدامات بعد از قانون راهبردی است. واقعیت این است که وقتی گروسی، دبیرکل آژانس بین‌المللی، به ایران آمد، خیلی توافقات خوبی با او انجام شد. گروسی هم خیلی تلاش کرد. ما در مورد هیچ‌چیزی قول توقف ندادیم اما قول عدم انباشت دادیم که توقف با عدم انباشت متفاوت هستند». همه‌چیز البته در همان آذرماه ۱۳۹۹ رقم خورد. جایی که مشخص شد ترامپ باخته و احتمال احیای برجام هست، اما شمخانی ریاست‌جمهوری آمریکا توسط کریمی قدوسی‌ها تدوین شده بود. در آخر تصویب کردند.

بعدها روحانی فاش کرد که در نیمه آذر آن سال به عنوان رئیس شورای عالی امنیت ملی به دبیرخانه (که مسئول آن شمخانی بود) نامه‌ای نوشته که در پرونده هسته‌ای باید مجلس با وزارت خارجه همکاری می‌کرد. اما این کار انجام نشد و شمخانی از دستور رئیس خود تخطی کرده است. حسن روحانی گفته بود: «در مصوبه شورای عالی امنیت ملی به‌صراحت آمده که هرگونه مصوبه‌ای در مجلس در رابطه با موضوع هسته‌های باید با هماهنگی وزارت خارجه باشد، ولی متأسفانه مجلس بدون هماهنگی عمل کرد. ضمنا رئیس شورای عالی امنیت ملی در نامه ۱۳۹۹/۹/۱۵ خود به دبیرخانه تصریح کرد که بدون نظر رئیس ششورا، دبیرخانه حق اظهارنظر و اقدام ندارد». چشم‌انداز آینده هم البته همان است که روحانی پیش‌تر گفته بود. او تاکید می‌کرد که در آینده هم با وجود این قانون، کاری از پیش نمی‌رود: «مسئله برجام از یک منحصه می‌گردد؛ فروردین ۱۴۰۰ حل می‌شد. آقای دکتر ظریف طرحی به شورای عالی امنیت ملی آورد، زمان‌بندی کرده بود. تقریبا اواخر فروردین ۱۴۰۰ توافق نهایی می‌شد. همه زمان‌بندی‌ها را آورده بود. در شورای عالی امنیت ملی با اکثریت قاطع آرا تصویب شد. فقط یک نفر مخالف بود. ولی خب نشد ما اجرا کنیم. بیشترین عامل همین قانون بود که جلوی ما را گرفته بود. طبق این قانون هیچ‌وقت برجام درست نمی‌شود. این سه سال که کاری نشد، نشد. برجام سال آینده زمامش تمام می‌شود. اگر صد سال دیگر باشد، باز هم با این قانون حل‌شدنی نیست. قانونی است که معلوم است برای اینکه جلوی ما را بگیرند».

آن‌طرف هم شمخانی اما شاید با نگاهی به انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر به‌دروستی فهمیده باشد که جامعه ایران به یک نظامی رای نمی‌دهد. او در همین مصاحبه اشعانی می‌کند: «جامعه ایران در تمام این چهار دهه، به یک نظامی رای نداند». شمخانی درحالی‌که می‌خندد، در جای دیگری از مصاحبه می‌گوید: «مردم ایران به یک نظامی رای نمی‌دهند». قالیباف و شمخانی را در سیاست ایران می‌توان در یک دسته‌بندی واحد قرار داد. آنها بخشی از فرماندهان جنگ هستند که از نظامی‌گری به سیاست نقل مکان کردند و با هر دو دسته دیگر نظامیان ایران خود را در جایگاهی متفاوت‌تر می‌بینند. آنها نه می‌خواهند در جایگاه فرماندهان فعلی رسیه بوده و از سیاست به دور باشند، نه می‌خواهند مانند حامیان جریان جلیلی، ریسی و احمدی‌نژاد در نقطه اوج انقلابی‌گری قرار بگیرند. شاید اگر شمخانی و شمخانی زودتر این را درک می‌کردند که آن‌طور که زمامش تمام می‌شود، اگر کرده «مردم به یک نظامی رای نمی‌هند»، سعی و تلاش بیهوده‌ای را برای انتخابات ۱۴۰۰ رقم نمی‌زدند و پروژه تقابل با احیای برجام و همکاری با قالیباف را کلید نمی‌زدند و کشور هم مسیر دیگری در پیش می‌گرفت.

عکس، ویدئو،سامی AP

معاون پارلمانی دولت از درخواست تعلیق ابلاغ قانون حجاب و تدوین لایحه اصلاحی برای این قانون خبر داد

مکت اورژانسی قانون حجاب

آیت‌الله بیات‌زنجانی؛ دین مبنایش بر آزادی است. دلیل ؟ آیه مبارکه آیت‌الکرسی؛ دین با اکراه نمی‌سازد

وحیده کریمی؛ «درخواست کردیم قانون عفاف و حجاب ابلاغ نشود و در حال آماده‌کردن لایحه اصلاحی و ارسال آن به مجلس هستیم؛» همین جمله از معاون پارلمانی دولت کافی بود تا بار دیگر توجهات به مسئله ابلاغ قانون حجاب و عفاف که قالیباف و جریان تندرو مصرانه به دنبال ابلاغ آن تا ۲۳ آذر بودند، جلب شود. زمانی که لایحه حجاب و عفاف در یک روند شتاب‌زده و البته غیرکارشناسی ماده هشتادوینجی شد و از ۱۵ ماده ارسال‌ی توسط دولت در کمیسیون قضائی مجلس به ۷۰ ماده افزایش یافت. نشانه‌هایی آشکار از نقش اعضای جریان تندروی مجلس در بند بند این لایحه قابل رویت بود؛ سخت‌گیری‌هایی که حتی برای مجرمانی همچون مرتکبان جرم آدم‌ربایی یا قاچاق مواد مخدر هم وجود نداشت. آن لایحه به دور از چشم نمایندگان مردم در پستو نوشته شد و حتی وقتی غلامرضا نوری فرقلجه، رئیس وقت فراکسیون مستقلین مجلس، در نقط پیش از دستور خود درباره تصرامای لایحه هشدار داد و گفت: «اگر یک دانش‌آورد ۱۰ساله در مدرسه‌ای خلاف این قانون عمل کند، حتما اگر شما صبح دانش‌آموز خود را به مدرسه فرستاده باشید، شب باید وی را از کلاس‌تری تحویل بگیرید و این می‌تواند جامعه را به هم بریزد».

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس اسما او را متهم به دروغ‌گویی کرد و گفت: «در هیچ کجای لایحه فوق هیچ فردی و هیچ خادم زیر ۱۸سال‌ی حتی احضار نخواهد شد و به کلاس‌تری برده نمی‌شود. اینکه شما می‌گویید باید آنها را از کلاس‌تری جمع کنید، کاملا دروغ محض است». نوری‌فرقلجه در آن زمان به سایت دیده‌بان ایران گفت نسخه‌ای از لایحه را که تبصره مذکور در آن بوده به قالیباف نشان داده و خواستار فرصت پاسخ‌گویی شده اما قالیباف به او اجازه صحبت نداده است. تقداهای این چنینی از زمان نهایی‌شد لایحه کم نبود، اما آن متن اولیه همچنان از چشم‌ها پنهان ماند و در رفت‌وبرگشت به متن اولیه نگهبان کمی تغییر کرد و به ۷۴ ماده افزایش یافت و علاوه بر سخت‌گیری‌های اولیه، جریمه‌های نجومی و مجازات‌های کفیری شدیدتر در آن گنجانده شد و در نهایت بعد از تأیید شورای نگهبان، زمانی که

مزمه ابلاغ آن رسانه‌ای شد، متن نهایی منتشر و مشخص شد همه تغییر و تحولات در قانون فعلی با تندروی خاصی نگارش شده و اجرای آن و تکالیفش که برای همه ارگان‌ها دولتی و حتی بخش خصوصی تعیین شده، قابلیت اجرا نخواهد داشت. بنابراین توصیه کارشناسان و تعلیق ابلاغ و اصلاح این قانون مملو از ایراد بود که با مقاومت جریان‌پایداری که حمایت رئیس مجلس را نیز با خود داشتند، به مرحله ابلاغ رسید و تاریخ ۲۳ آذر موعد اعلامی قالیباف برای ابلاغ تعیین شد. اما با گذشت روز موعود همچنان خبری از ابلاغ نیست. هرچند نیکزاد دراین‌باره گفته است: «آقای رئیس‌جمهور درباره همین موضوع عفاف و حجاب صحبت کرده و شورای عالی امنیت ملی گفته بود فعلا سه ماه مسکوت بماند، لذا اگر وقت تمام شود، بنای آقای رئیس مجلس این است که ابلاغ کند». او همچنین گفته: «چون قرار است این قانون را رئیس مجلس ابلاغ کند، منتها کلیات قضیه این است که اگر از جای خاصی که قانونی و بالاتر از آن از مصوبه باشد، ابلاغ شود، دست نکه دارید، ابلاغ به تأخیر خواهد افتاد». حال دبیری درباره آخرین وضعیت قانون عفاف و حجاب، گفته است: «ما درخواست کردیم فعلا این قانون علو هیئت‌رئیس‌ه نیستم اما می‌دانم که شورای عالی امنیت ملی فعلا مانع شده و متوقف شده است. او گفت: از آنجایی که این شورا بالاترین رکن تصمیم‌گیر درباره مسائل امنیتی کشور است، تصمیم‌گیرند این اتفاق بیفتد و همه تابع مسیر و چارچوب‌های قانونی در کشور هستیم. هرچند امیرحسین بانکی‌پور، رئیس کمیسیون مشترک جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس شورای اسلامی، همچنان اصرار بر ابلاغ این قانون دارد و درباره این سؤال که دولت چه

زمانی می‌تواند لایحه اصلاحی بدهد؟ گفت: لایحه «حمایت از خانواده از طریق ترویج فرهنگ عفاف و حجاب» در شورای نگهبان تأیید و به قانون تبدیل شده است. همان‌طور که همین اگر هم قرار باشد دولت لایحه اصلاحی بدهد، باید ششش ماه پس از اجرای قانون باشد.

حسنعلی اخلاقی‌امیری، دیگر موافق قانون حجاب و عفاف نیز با اشاره به مصاحبه اخیر شهرام دبیری، معاون پارلمانی رئیس‌جمهور، درباره آخرین وضعیت قانون عفاف و حجاب و درخواست دولت تحویل‌شدن این قانون از سوی رئیس مجلس عنوان کرد: «همان‌طور که پیش‌تر بحث عنوان شده بود، قانون عفاف و حجاب قرار بود در اواخر آذرماه ابلاغ شود اما به دلیل تعطیلی این هفته مجلس شورای اسلامی این قانون در ابتدای هفته آینده، یعنی اول دی به دولت چهاردهم ابلاغ خواهد شد. قطعا راه اصلاح قانون باز است؛ یعنی دولت در قالب لایحه‌ای با همکاری نمایندگان مجلس می‌تواند قانون عفاف و حجاب را اصلاح کند و برای ارتقای عملکرد آن تلاش کند».

در این بین هرچه نمایندگان جریان تندرو به دنبال تسریع در ابلاغ این قانون با علم به تبعات و تنش‌های حتمی اجرای آن هستند، مخالفت افکار عمومی و کارشناسان با این قانون ادامه دارد. مرتضی‌النوری، چهره سیاسی اصلاح‌طلب و نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی، گفته است: قانون عفاف و حجاب هم ضداسلامی و ضدانسانی است، هم ضداخلاق و ضداقتصادی. او همچنین پیشنهاد داده: «طرح مسائل مرتبط با قانون جدید عفاف و حجاب در شورای عالی امنیت ملی و مجمع تشخیص مصلحت نظام ازجمله راهکارهای پیش پای مسعود پزشکیان است». النوری معتقد است: «آنچه تحت عنوان قانون عفاف و حجاب نام گرفته، به نظر من یک جاذبه در کشور به وجود خواهد آورد». عطریانفر، دیگر چهره سیاسی اصلاح‌طلب کثیری از آحاد مردم از آید اسلام شهود، در رفت‌وبرگشت به متن اولیه نگهبان کمی تغییر کرد و به ۷۴ ماده افزایش یافت و علاوه بر سخت‌گیری‌های اولیه، جریمه‌های نجومی و مجازات‌های کفیری شدیدتر در آن گنجانده شد و در نهایت بعد از تأیید شورای نگهبان، زمانی که

وجوب حجاب و حرمت بدبینی به دین

میتاق اکبری؛ انتشار جزئیات «قانون حمایت از خانواده از طریق ترویج فرهنگ عفاف و حجاب» که در جامعه به قانون حجاب شناخته می‌شود، بازتاب گسترده‌ای در محافل رسمی و غیررسمی داشته است. فارغ از هرگونه سوگیری سیاسی و اجتماعی، نگاه شرعی متفاوتی می‌توان به این قانون داشت؛ دیدگاهی که احکام و قوانین شرعی را مبتنی بر مصالح و مفاسد دانسته و غایت و هدفی برای هر قانون در نظر می‌گیرد. آنچه در اجرای قوانین شرعی مطمح نظر است، حرکت جامعه به سوی دین‌داری است. چنانچه حکم یا قانونی منجر به فاصله‌گیری کثیری از آحاد مردم از دین اسلام شود، آن حکم یا قانون نقض غرض شارع است. شارع مقدس در احکام متفاوتی نفرت و فاصله‌گرفتن مردم به جهت اجرای قوانین شرعی را ممنوع اعلام کرده تا آنجا که فقها این ممنوعیت را قاعده دانسته و در استنباط احکام و اجرای شریعت به آن تمسک جستند.
قاعده «حرمت بدبینی به دین» بیانگر نکتہ‌غایت‌گرایانه شارع به احکام شرعی است. مطابق این قاعده چنانچه اجرای حکمی از احکام شرعی سبب بدبینی یا سوگیری بخش اعظمی از جامعه به اصل دین شود، با سنجیه مصلحت‌گرا باید اجرای این حکم به نفع اصل شریعت متوقف شود. این قاعده البته حدودی دارد و به معنی عوفی‌بودن احکام شرعی نیست. حد نهایی این قاعده اساس دین است. تعیین مصادیق اساس دین نیز البته وظیفه فقهاست، اما قدر مسلم آن است که اصول دین و حق‌الناس از مواردی است که به بهانه اجرای این قاعده نمی‌توان آنها را در نظر نگرفت. از سویی دیگر، مجرای این قاعده محدود به خرده‌حکام‌های فرعی نیست، بلکه با همین نگاه می‌توان حدود الهی را که وجوب، میزان و نحوه اجرای آن در قرآن کریم به‌عنوان بالاترین منبع احکام شرعی آمده، متوقف کرد. توضیح اینکه در اجرای حد درجم (سنگسار) جمعی از فقها بر این باورند که چنانچه اجرای رجم در ملاعام با شرایط مصرح قرآن موجب بدبینی افکار عمومی از احکام اسلام شود، باید اجرای آن متوقف شود. باید توجه داشت که حدود، هسته سخت مجازات شرعی است که برخلاف تعزیرات، اختیارات گسترده‌ای در اعمال تحریف برای حاکم وجود ندارد. اما همین حدود نیز چنانچه موجب بدبینی درباره اساس اسلام شود، قابل توقف است. اما قانون حجاب از جمله قوانینی است که در دسته تعزیرات قرار می‌گیرد، حاکم در اعمال و اجرای آن اختیار گسترده‌ای دارد. نگاهی به مواد مختلف این قانون نشان می‌دهد که این قانون نه‌تنها درباره بانوان سخت‌گیری‌های اساسی در صورت رعایت‌نکردن حجاب داشته، بلکه درباره صاحبان مشاغل، جُرف و کسب‌وکارها نیز تکالیفی تعیین کرده و اعلام داشته که در صورت تذکراندن درباره بدحجابی یا بی‌حجابی، این اشخاص مجازات خواهند شد. فارغ از اینکه چه ایرادات ماهوی می‌توان به قانون حاضر وارد کرد، سؤال اساسی این است که چقدر به اثرگذاری مثبت آن اندیشیده شده است؟ آیا قانون به هدف خود خواهد رسید؟

در سال ۱۳۹۵ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی پژوهشی در باب حجاب منتشر کرد که نشان می‌داد فقط ۴۰ درصد مردم با مداخله دولت در حجاب موافق هستند (طبعاً این مقدار در سال‌های اخیر کاهش نیز یافته است). وقتی اکثریت نسبی جامعه مداخله حاکمیت در مسئله حجاب (اعم از اینکه این مداخله با اجبار باشد یا نه) را بر نمی‌تابد، چگونه می‌توان امیدوار بود که اجرای ماده به ماده این قانون سبب بدبینی آنها درباره احکام شرعی نمی‌شود؟ به گفته یکی از نمایندگان مجلس اجرای این قانون یک بار به درخواست شورای عالی امنیت ملی به تعویق افتاده است، به نظر می‌رسد بتوان این بار برای جلوگیری از اثر عکس این قانون و پیشگیری از بدبینی به شرع مقدس و احکام آن، اجرای آن را متوقف کرد.

مشق روزانه

خبر

رئیس سازمان انرژی اتمی؛ تحقیقات کاربردی را شتاب می‌دهیم

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران اظهار کرد: متخصصان سازمان انرژی اتمی ایران با رویکرد حل مسئله مشغول فعالیت هستند و برای پیشرفت و پیشبرد فناوری هسته‌ای تلاش می‌کنند تا نتیجه فناوری‌های نوین در زندگی مردم، جامعه و اقتصاد ملی ملموس و محسوس باشد. «محمد اسلامی» دبیروزر آیین رونمایی از مولد تمام‌بومی فرانکس رادیویی توان بالا مبتنی بر لامپ مکترون‌باند ۵ در بیست‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی پژوهش، فناوری و فن‌بازار گفت: سامانه‌ای که امروز از آن رونمایی شد، یکی از اجزای اصلی و تعیین‌کننده شتاب‌دهنده‌های ذرات محسوب می‌شود و در صنایع مختلف و عرصه‌های گوناگون کشور به آن نیاز مبرم داریم. او تأکید کرد: رویکرد سازمان انرژی اتمی ایران مبتنی‌بر «نوآوری‌باز» بوده و این روند سبب شده تا زنجیره هماهنگی و همکاری میان شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌ها را تقویت کنیم و با تعریف مسئله و تعیین شرایط مناسب، به تحقیقات کاربردی شتاب دهیم. اسلامی تصریح کرد: این جریان تداوم خواهد داشت و پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای با مشارکت دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان به صورت مستمر در این مسیر حرکت می‌کند و به‌سه‌باری پروردگار متعال تأثیرات خود را در این راه روزافزون خواهد کرد. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران گفت: همچنین در غرفه پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای در این نمایشگاه شاهد اقدامات و تلاش‌های فراوان همکارانمان در حوزه مسائل مهم و نیازهای مبرم کشور نظیر بخش‌های سلامت و امنیت غذایی هستیم. او افزود: اهمیت این موضوع در جایی است که باید در حوزه‌های حفاظت از آب و خاک، مقاوم‌بودن گونه‌های گیاهی و به شرایط مختلف زیست‌محیطی، باذیه افزایش بهره‌وری از فناوری هسته‌ای به‌ویژه پروتدهی محصولات کشاورزی استفاده شود.

استقبال کشورهای عضو آسه‌آن از بازدید منطقه آزاد چابهار

سفارت جمهوری فیلیپین به نمایندگی از سفرای شش سفیر آسه‌آن از وزارت خارجه و سازمان منطقه آزاد چابهار بابت ایجاد فرصت بازدید از منطقه آزاد چابهار مراتب قدردانی و تشکر خود را اعلام کرده است. در متن قدردانی این سفارت آمده است: «ضمن اظهار تعارفات خود به وزرات امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، به نمایندگی از سفارت‌های برونی دارالاسلام، اندونزی، مالزی، تایلند و ویتنام در تهران، افتخار دارد مراتب قدردانی صمیمانه شش سفیر آسه‌آن مقیم است. انسان خودش انتخاب این کند. انسان جوهره‌اش با این چند چیز متقوم است: فهمیدن، ارزیابی‌کردن، مقایسه‌کردن، علاقه‌مندشدن و خواست‌ر. اگر اینها شد، آزادی معنا پیدا کرده است. من باید بفهمم، ارزیابی کنم، مقاسد را ببینم، تبعات را ببینم، برکات را ببینم و از آن طرف میل به دانسته باشم و بخواهم. یکی از شرایط آزادی میل است. فردی از امام موسی بن جعفر(ع) سؤال کرد که روایت می‌گوید نماز اول وقت توایش خیلی بیلاست، اما من الان خسته‌ام. آیا الان بخوانم و اول وقت را مراعات کنم یا دو، سه ساعت بعد بخوانم که حال سر جایش بیاید و با حال خوب بخوانم؟ امام فرمود چرا با خستگی می‌خواهی نماز بخوانی؟ وقتی که علاقه پیدا شد، بخوان.» آیت‌الله سبحانی، از مراجع تقلید شیعیان نیز در پاسخ به پرسشی درباره موضوع حجاب گفته است: «این‌جانب در مسجد اعظم پس از فراغت از درس خارج اصول دو مطلب را یادآور شدم. مطلب نخست، اینکه حجاب اجباری دو تفسیر دارد؛ تفسیر اول آن غلط و تفسیر دوم آن مورد اتفاق همه علمای اسلام است. اما تفسیر غلط اینکه اگر زن بی‌حجابی در کوچه و خیابان مشاهده شد، مأمور دولتی فوراً چادری به دست بگیرد و بر سر او بیفکند و او را مجبور به رعایت حجاب کند. این تفسیر مسلمانا غلط و احدی از عالمان اسلامی چنین فتوایی نداده است. اما تفسیر دوم و صحیح آن، این است که منکرات بر دو نوع است:

۱- فردی منکری را در دور از چشم مردم در خانه خود انجام می‌دهد، تکلیف او با خداست و ما درباره او تکلیفی نداریم.
۲- منکری که وجود آن مضر به حال جامعه است، مسلماً باید حکومت اسلامی از آن جلوگیری کند. کسی بخواهد آشکارا مشروب‌خواری یا قماربازی کند، مسلماً چنین منکراتی مایه گسترش گناه در جامعه می‌شود، نشده است و آنچه در این ارتباط در حال انتشار در فضای مجازی است خلاف واقعیت بوده و تکذیب می‌شود. ضمن تشکر از دغدغه‌های بیان‌شده، رسالت همه رسانه‌ها و خبرنگاران را انتشار اخبار به‌صورت دقیق و پرهیز از هرگونه بی‌دقتی و تحریف واقعیت می‌دانیم.